

15. februar 2015, kl. 18.50

SAG-2015-00940

Tid: Den 15. februar 2015

Sted: KL

Emne: Forlig om fornyelse af aftaler og overenskomster inden for Lærernes Centralorganisations forhandlingsområde.

Deltagere: Repræsentanter for Lærernes Centralorganisation og repræsentanter for KL

FORHANDLINGSPROTOKOL

Under forudsætning af, at der efterfølgende indgås forlig om fornyelse af aftaler og overenskomster pr. 1. april 2015 mellem Forhandlingsfællesskabet og KL om de generelle vilkår, er parterne enige om at indstille aftaler og overenskomster indgået med LC på undervisningsområdet fornyet på følgende vilkår:

1. ARBEJ DSTID

KL og Lærernes Centralorganisation er enige om at samarbejde om at understøtte udviklingen i folkeskolen. Et godt samarbejde mellem parterne er en vigtig forudsætning for en god folkeskole.

Lærere, skoleleder og øvrige medarbejdergrupper gør i dag en stor indsats for at give eleverne den bedst mulige undervisning. Den indsats skal anerkendes.

Parterne er enige om, at det er væsentligt med en positiv og konstruktiv dialog om folkeskolen og arbejdet som lærer. Der er med denne overenskomstfornyelse ydet et væsentligt bidrag til at styrke samarbejdet og dialogen. Parterne vedkender sig i den forbindelse deres ansvar for at bidrage til at understøtte positiv og konstruktiv dialog og samarbejde og hermed bidrage til, at folkeskolen og lærerarbejdet fremstår med den respekt og anerkendelse, som de fortjener.

./.

Parterne har udarbejdet et fælles papir om arbejdstid for undervisningsområderne med udgangspunkt i folkeskolen, jf. bilag 1.1.

Parterne drøfter i redigeringsfasen, hvordan det fælles papir om arbejdstid indarbejdes/håndteres.

Der er ikke ved det fælles papir taget stilling til de økonomiske virkninger af lov nr. 409.

2. LØN

Med mindre andet fremgår nedenfor er alle tillæg anført som årlige pensionsgivende tillæg i 31/3 2000 niveau. Tillæggene reduceres i forhold til beskæftigelsesgraden.

Lønforbedringer træder i kraft den 1. april 2016 medmindre andet fremgår nedenfor.

Indplacering på nyt løntrin og tillæg samt ny grundløn og nye kvalifikationstrin sker således, at alle centralt aftalte trin/tillæg bevares. Alle lokalt aftalte trin/tillæg bevares, medmindre der lokalt er aftalt reduktion som følge af centralt aftalte ændringer. Der foretages modregning i udligningstillæg, medmindre andet er aftalt, herunder om der konkret skal tages stilling for den enkelte ansatte.

2.a. Grundlønsforbedring lærere på grundløn

Lønnen hæves med fuldt gennemslag, således at grundlønnen hæves fra løntrin 30 + 3.000 kr til løntrin 31 + 3000 kr.

Kvalifikationslønnen = løntrin 34 + 3.000 kr. hæves til løntrin 35 + 3.000 kr., og

Kvalifikationslønnen = løntrin 39 hæves til løntrin 40, og

Kvalifikationslønnen = løntrin 39 + 10.000 kr. hæves til løntrin 40 + 10.000 kr.

For lærere, der pr. 31. marts 2016 er aflønnet på løntrin 45 eller derover, udmøntes grundlønsforbedringen som en forhøjelse på 7.000 kr.

2.b. Grundlønsforbedring lærere på personlig ordning (kombinationsløn)

For lærere, herunder øvelsesskolelærere og småbørnslærere på personlig ordning omfattet af protokollat 2 i overenskomst for lærere m.fl. i folkeskolen, protokollat 1 i hhv. overenskomst for lærere i ungdomsskolen samt ved sprogcentre aftales følgende lønforbedringer med fuldt gennemslag:

- For lærere aflønnet på løntrin 44 eller derunder hæves lønnen med 1 løntrin.
- For lærere aflønnet på løntrin 45 eller derover udmøntes lønforbedringen som en forhøjelse på 7.000 kr.

2.c. Grundlønsforbedring børnehaveklasseledere på grundløn

Lønnen hæves med fuldt gennemslag, således at grundlønnen hæves fra løntrin 27 + 2.000 kr. til løntrin 28 + 2.000 kr.

Kvalifikationslønnen = løntrin 30 + 2.000 kr. hæves til løntrin 31 + 2.000 kr., og

Kvalifikationslønnen = løntrin 32 hæves til løntrin 33, og
Kvalifikationslønnen = løntrin 32 + 7.000 kr. hæves til løntrin
33 + 7.000 kr.

2.d. Grundlønnsforbedring børnehaveklasseledere på personlig ordning (kombinationsløn)

For børnehaveklasseledere på personlig ordning omfattet af protokollat 2 i overenskomst for lærere m.fl. i folkeskolen forhøjes lønnen med fuldt gennemslag med 1 løntrin + 4.600 kr.

2.e. Grundlønnsforbedring til UU-vejledere

For UU-vejledere (protokollat 3 i FS, protokollat 2 i US og SC) hæves lønnen med fuldt gennemslag, således at grundlønnen hæves fra løntrin 30 + 3.000 kr til løntrin 31 + 3.000 kr.

Kvalifikationslønnen = løntrin 34 + 3.000 kr. hæves til løntrin 35 + 3.000 kr., og

Kvalifikationslønnen = løntrin 39 hæves til løntrin 40, og

Kvalifikationslønnen = løntrin 39 + 10.000 kr. hæves til løntrin 40 + 10.000 kr.

For UU-vejledere, der pr. 31. marts 2016 er aflønnet på løntrin 45 eller derover, udmøntes lønforbedringen som en forhøjelse på 7.000 kr.

2.f. Grundlønnsforbedring til konsulenter og skolekonsulenter uden ledelsesbeføjelser

Til konsulenter (protokollat 3 i FS, protokollat 2 i US og SC), skolekonsulenter (protokollat 2 FS) forhøjes lønnen med fuldt gennemslag med 1 løntrin. For skolekonsulenter uden ledelsesbeføjelser forhøjes grundlønnen med fuldt gennemslag fra løntrin 44 + 12.000 kr. til løntrin 45 + 12.000 kr.

For konsulenter, skolekonsulenter og skolekonsulenter uden ledelsesbeføjelser, der pr. 31. marts 2016 er aflønnet på løntrin 45 eller derover, udmøntes lønforbedringen som en forhøjelse på 5.500 kr.

2.g. Grundlønnsforbedring til skolepsykologer

Til skolepsykologer forhøjes grundlønnen med fuldt gennemslag fra løntrin 43 + 7.000 kr. til løntrin 44 + 7.000 kr.

For skolepsykologer, der pr. 31. marts 2016 er aflønnet på løntrin 45 eller derover, udmøntes lønforbedringen som en forhøjelse på 5.500 kr.

2.h. Professionsbachelorer i ernæring og sundhed

Til professionsbachelorer i ernæring og sundhed inden for LC's forhandlingsområde indføres grundlønnen 28 + 2.000 kr. uden fuldt gennemslag.

2.i. Grundlønforbedring til ledere/mellemledere

Til ledere på grundlønstrin 46 + 4.200 kr. forhøjes grundlønnen med fuldt gennemslag til løntrin 46 + 11.000 kr.

Til ledere på grundlønstrin 48 forhøjes grundlønnen med fuldt gennemslag til løntrin 48 + 2.000 kr.

Til ledere på grundlønstrin 49 forhøjes grundlønnen med fuldt gennemslag til løntrin 49+ 2.000 kr.

Til ledere på grundlønstrin 50 forhøjes grundlønnen med fuldt gennemslag til løntrin 50 + 2.000 kr.

2.j. Undervisertillæg

Med virkning fra den 1. august 2015 indføres følgende tillæg:

Overenskomst for lærere m.fl. i folkeskolen og specialundervisning for voksne

Til lærere ved undervisning for børn på grundløn indføres med virkning fra den 1. august 2015 et undervisertillæg på 13.000 kr.

Til lærere på personlig ordning (kombinationsløn) indføres med virkning fra den 1. august 2015 et undervisertillæg på 5.500 kr.

Til børnehaveklasseledere på grundløn indføres med virkning fra den 1. august 2015 et undervisertillæg på 15.400 kr.

Til børnehaveklasseledere på personlig ordning (kombinationsløn) indføres med virkning fra den 1. august 2015 et undervisertillæg på 7.900 kr.

Overenskomst for lærere i ungdomsskolen

Til lærere på grundløn indføres med virkning fra den 1. august 2015 et undervisertillæg på 13.000 kr.

Til lærere på personlig ordning (kombinationsløn) indføres med virkning fra den 1. august 2015 et undervisertillæg på 5.500 kr.

Overenskomst for lærere ved sprogcentre

Til lærere på grundløn indføres med virkning fra den 1. august 2015 et undervisertillæg på 13.000 kr.

Til lærere på personlig ordning (kombinationsløn) indføres med virkning fra den 1. august 2015 et undervisertillæg på 5.500 kr.

2.k. Forhøjelse af høj sats for undervisningstillæg

For lærere og børnehaveklasseledere forhøjes den høje sats for undervisningstillæg med virkning fra den 1. august 2015 fra 84,05 kr. til 90 kr. Lærere (FS og US) 751 timer, børnehaveklasseledere 836 timer, lærere ved sprogcentre 681 timer.

2.1. Ophævelse af undervisningstillæg

Med virkning fra den 1. august 2015 ophæves følgende undervisningstillæg:

Overenskomst for lærere m.fl. folkeskolen og specialundervisning for voksne

Med virkning fra den 1. august 2015 bortfalder de nederste intervaller (300-750 for lærere hhv. 300-835 for børnehaveklasseledere) med tilhørende satser for udbetaling af undervisningstillæg for børnehaveklasseledere, lærere og øvrige ved undervisning for børn, jf. § 5, stk. 2 samt protokollat 2, § 2, stk. 2. Bilag 2 konsekvensrettes.

Undervisningstillæg udbetales herefter for undervisningstimer fra 751 og derover for lærere og fra 836 og derover for børnehaveklasseledere. Der udbetales ikke undervisningstillæg for timer herunder.

Overenskomst for lærere i ungdomsskolen

Med virkning fra den 1. august 2015 bortfalder det nederste interval (300-750) med tilhørende sats for udbetaling af undervisningstillæg for lærere, jf. § 5, stk. 2, samt protokollat 1, § 2, stk. 2. Bilag 2 konsekvensrettes.

Der udbetales ikke undervisningstillæg for timer under 751.

Overenskomst for lærere ved sprogcentre

Med virkning fra den 1. august 2015 bortfalder det nederste interval (300-680) med tilhørende sats for udbetaling af undervisningstillæg for lærere, jf. § 5, stk. 2 samt protokollat 1, § 2, stk. 2. Bilag 2 konsekvensrettes.

Der udbetales herefter ikke undervisningstillæg for timer under 681.

2.m. Bortfald af tillæg, folkeskolen mv.

I overenskomst for lærere m.fl. i folkeskolen og ved specialundervisning for voksne ophæves tillæggene i § 5, stk. 8 og stk. 10 med virkning fra den 1. august 2015.

2.n. Bortfald af tillæg, ungdomsskolen

I overenskomst for lærere i ungdomsskolen ophæves tillæggene i § 5, stk. 5 med virkning fra den 1. august 2015.

2.o. Bortfald af tillæg, ledere

I overenskomst for ledere m.fl. inden for undervisningsområdet ophæves tillæggene i § 5, stk. 2-4, med virkning fra den 1. april 2016.

2.p. Personlig ordning ved bortfald af tillæg

Der ydes pr. 1. august 2015 et personligt tillæg til lærere, (skole)konsulenter og børnehaveklasseledere, der både før og efter 1. august 2015 varetager undervisning i henhold til:

- § 5, stk. 8 i Overenskomst for lærere m. fl. i folkeskolen og specialundervisning for voksne,
- § 5, stk. 5 i Overenskomst for lærere i ungdomsskolen

Det personlige tillæg udgør størrelsen af ovenstående tillæg beregnet på baggrund af udbetalinger i skoleåret 2014/2015. Det personlige tillæg oppebæres som en personlig ordning, så længe vedkommende varetager den pågældende undervisning.

Tillægget omregnes til grundbeløb i 31/3 2000 niveau.

2.q. Bortfald af tillæg for udfasning af 60-års-regel

Tillæg for udfasning af 60-års regel ophæves med virkning fra den 1. april 2016.

3. DÆKNINGSOMRÅDE

3.1. Overenskomstdækning af ungdomsuddannelse for unge med særlige behov mm.

I Overenskomst for lærere m.fl. i folkeskolen og ved specialundervisning for voksne ændres § 1, stk. 2, således:

Personer, jf. stk.1, ansættes til varetagelse af:

1. undervisning i folkeskolen, jf. dog stk. 2, pkt. 6
2. undervisning ved døgninstitutioner med intern skole i henhold til lov om social service § 67
3. specialundervisning af voksne ved selvstændige kommunale institutioner i henhold til lov om specialundervisning for voksne
4. undervisning i henhold til lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov ved en af de i nr. 1-3 nævnte institutioner
5. pædagogiske administrative opgaver i folkeskolen
6. andre opgaver i tilknytning til undervisningen

Personer kan endvidere:

7. varetage undervisning i fritiden i henhold til folkeskolelovens § 3, stk. 3 samt andre opgaver i tilknytning til undervisningen
8. varetage undervisning i ungdomsskolen samt andre opgaver i tilknytning til undervisningsvirksomheden

9. inden for sit ansættelsesområde varetage ungdomsvejledning, erhvervsvejledning samt andre opgaver omfattet af Aftale om kombinationsbeskæftigelse
10. varetage andre arbejdsopgaver, som overenskomstens parter er enige om.

Parterne er enige om, at lærere, der varetager undervisning i henhold til lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov og i henhold til lov om kombineret ungdomsuddannelse, i regi af ungdomsskolen pr. 1. april 2015 er omfattet af overenskomst for lærere i ungdomsskolen, jf. § 1, stk. 2, nr. 4.

Parterne har herudover aftalt i overenskomstperioden at undersøge omfanget af kommunale selvstændige institutioner/skoler for undervisning i henhold til lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov med henblik på at vurdere behovet for yderligere overenskomstdækning

3.2. Opgavepapir for børnehaveklasseledere

Opgavepapir for børnehaveklasseledere, bilag 3 til Overenskomst for lærere m.fl. i folkeskolen og ved specialundervisning for voksne, er forenklet og tilpasset gældende lovgivning, jf. bilag 3.2.

Parterne er enige om, at

- der er tale om opgaver, som børnehaveklasselederne kan varetage i henhold til folkeskoleloven
- der ikke er tiltænkt hverken en udvidelse eller en indskrænkning af overenskomstens dækningsområde for så vidt angår børnehaveklasseledere.

Parterne er enige om, at det er vigtigt, at børnehaveklasselederne har en aktiv rolle i en god start for eleverne i folkeskolen og dermed bidrager til, at folkeskolereformen lykkes.

Børnehaveklasseledere kan bl.a. varetage

- Assisterende funktioner i forhold til undervisningen
- Opsyn med elever i pauser, beskæftigelse af elever umiddelbart før og efter skoletid, af elever i fri- og mellemtimer og frikvarterer
- Løsning af opgaver i forhold til klassen, hvor børnehaveklasselederen er tilknyttet
- Pædagogiske arbejdsopgaver uden for den egentlige undervisning ved specialklasser og specialskoler
- Pædagogiske støtteforanstaltninger og andre særlige hjælpefunktioner over for elever

4. FERIE

Parterne er enige om, at adgangen til at fradrage den 6. ferie uge i årsnormen bortfalder for ansatte omfattet af Overenskomst for lærere m.fl. folkeskolen og ved

specialundervisning for voksne, Overenskomst for lærere i ungdomsskolen og Overenskomst for lærere ved sprogcentre.

Ferieaftalen gælder. Dog skal den ansatte meddele skolelederen, om vedkommende ønsker ferietimerne afviklet eller udbetalt senest den 1. maj, medmindre skolelederen har fastsat en anden dato.

Parterne er enige om at foretage de nødvendige konsekvensændringer.

Ændringen træder i kraft fra ferieåret 2015/2016.

5. NYANSATTE

Parterne ønsker at understøtte initiativer, der medvirker til rekruttering og fastholdelse af nyansatte på undervisningsområderne. Ved nyansatte forstås ansatte, der har mindre end to års ansættelse som lærer.

Formålet er, at ledere og medarbejdere på skolerne bevidst arbejder med at lette overgangen til selvstændig varetagelse af undervisningsopgaver som såvel nyuddannet lærer eller som lærer, der ansættes med en anden kvalificerende uddannelsesbaggrund.

Der er enighed om, at det er vigtigt at have fokus på dette og drøfte eventuelle initiativer lokalt.

Som inspiration til denne drøftelse kan peges på fx

- at hensyntagen til nyansatte indgår i vurderingerne af kriterier for fag- og opgavefordelingen,
- at nyansattes undervisningsopgaver falder inden for den nyansattes undervisningsfag og kompetencer
- at nyansatte tilknyttes et team, med henblik på vidensdeling og kompetenceudvikling fx i skole-hjemsamarbejdet mv. samt fællesskab om evaluering og gensidige refleksioner
- at der gives supervision og/eller etableres mentorordning for nyansatte ved erfarne lærere og vejlederuddannede, fx uddannede praktiklærere
- at skabe fælles opmærksomhed på nyansattes arbejdsmiljø og trivsel.

6. PRAKTIK

Praktikaftalen fornys, således at det af titel og indledning fremgår, at aftalen omfatter lærere m.fl., som varetager faget praktik på grundlag af bekendtgørelse nr. 231 af 8. marts 2013 om uddannelse til professionsbachelor som lærer i folkeskolen.

Parterne er endvidere enige om, at opgaven som censor afregnes som fastlagt i aftalens § 4. I den forbindelse ophæves aftalens § 6.

7. FRIT VALG

Den eksisterende fritvalgsordning forhøjes fra 0,6% til 0,7%.

8. PERSONALEPOLITISKE PROJEKTER

./.

Under forudsætning af, at parterne kan opnå den fornødne bevilling samt, at der mellem parterne kan opnås enighed om projektbeskrivelser, er der enighed om i overenskomstperioden at iværksætte følgende personalepolitiske projekter, jf. bilag 8.

- 8.1. Projekt om opfølgning på arbejdstid på undervisningsområderne, jf. bilag 1.1
- 8.2. Projekt om skoleledelse i reformtider
- 8.3. Projekt om funktionslønstillæg efter § 5, stk. 9 og stk. 11 i Overenskomst for lærere m.fl. i folkeskolen og ved specialundervisning for voksne

9. GENNEMSNITSLØNGARANTI

Lærere er omfattet af gennemsnitsløngarantigruppe nr. 112301.

Ledere er omfattet af gennemsnitsløngarantigruppe nr. 112302.

Parterne er enige om, at opgørelsen af gennemsnitsløngarantien foretages snarest muligt.

10. IKRAFTTRÆDEN

Hvor intet andet er nævnt, træder ændringerne i kraft pr. 1. april 2015.

Samlet udgift udgør 132,397 mio.kr., svarende til 0,45 % af lønsummen.

11. AFSLUTNING

Forliget er indgået under forudsætning af en samlet ramme for organisationsforhandlingerne under et på 0,45 %. Såfremt denne forudsætning ikke kan opfyldes, reguleres differencen i overenskomsternes fritvalgstillæg såvel i opadgående som nedadgående retning.

Parterne er enige om, at samtlige krav hermed er afhandlet.

I forbindelse med redaktionen af overenskomsten, kan der foretages forenklinger og redaktionelle ændringer i det omfang, der kan opnås enighed herom. Parterne er enige om, at dette ikke i væsentlig grad må forsinke udsendelsen af overenskomster og aftaler, da parterne lægger meget vægt på en hurtig udsendelse.

Der udarbejdes en tidsplan for redigeringen og udsendelsen af aftalerne.

Aftaler og overenskomster med bilag, kutymer og sædvaner, der ikke positivt er omtalt i ovenstående, og som er opsagt af parterne, er aftalt videreført efter 31. marts 2015, dog med de justeringer der er en konsekvens af de aftalte ændringer.

Parterne er enige om, at samtlige udvekslede arbejdspapirer i forbindelse med udarbejdelse af nærværende forlig med tilhørende bilag er bortfaldet.

Parterne er enige om at indstille til de kompetente forsamlinger, at fornyelsen af ovennævnte overenskomster og aftaler sker på de vilkår, der er anført ovenfor. Arbejdsgiverne har tilkendegivet, at såfremt nærværende aftale ikke bliver godkendt, starter forhandlingerne herefter med udgangspunkt i de nugældende overenskomster og aftaler.

For
KL

For
Lærernes Centralorganisation

Arbejdstid

Parterne er enige om, at der skal fokus på skolernes – lærere og skolelederes – mulighed for at løse opgaven. Eleverne skal modtage god undervisning, og lærer- og skolelederarbejdet skal være attraktivt.

Parterne konstaterer, at det ikke er lykkedes at opnå enighed om en ny arbejdstidsaftale. Derfor reguleres arbejdstiden for lærere m.fl. ansat i kommunerne fortsat ved lov nr. 409, vedtaget af Folketinget den 26. april 2013. Uagtet dette ønsker parterne med aftalen om nedenstående initiativer at bidrage til, at lærere og ledere får en arbejdssituation, der gør, at de kan lykkes med deres vigtige opgave.

Parterne har et fælles ansvar for realiseringen og vil som en del af dette følge op på, om vi når de formulerede målsætninger.

Kvalitet i undervisningen, godt arbejdsmiljø og styrket social kapital

Med det formål at skabe størst mulig kvalitet i undervisningen, understøtte et godt arbejdsmiljø og styrke den sociale kapital, vil parterne i fællesskab tage initiativ til at fremme nedenstående forhold vedr. planlægning og afvikling af skoleåret 2015/2016 og så længe arbejdstiden reguleres af lov 409.

Tilrettelæggelse af arbejdstid bør ses i en større sammenhæng, da arbejdstid også har betydning i forhold til opgaveløsningen, organiseringen, arbejdsmiljøet og muligheden for at fastholde og rekruttere personale mv.

Det er i øvrigt forudsat, at kommunalbestyrelsens beslutninger om ressourceallokeringen til og de politiske prioriteringer for folkeskoleområdet tager højde for, at det er muligt for ledelserne at leve op til de lovgivningsmæssige krav, der stilles på området.

Det er derfor væsentligt, at der på skolerne finder en drøftelse sted omkring de overordnede principper for arbejdstidstilrettelæggelsen. Parterne er opmærksomme på adgangen til at indgå lokale arbejdstidsaftaler, der fraviger eller supplerer de centrale arbejdstidsbestemmelser.

Lokalt er der mulighed for at anvende følgende aftaler:

- Rammaaftale om decentrale arbejdstidsaftaler
- Aftale om konvertering af ulempetillæg.

Planlægning af skoleåret

1)

Ved opgavefordelingen og ved udarbejdelsen af opgaveoversigten er det ledelsens ansvar at sikre, at lærerne har reelle muligheder for at leve op til folkeskolelovens bestemmelser, herunder § 13 stk. 2 og 3 og § 18. Ved vurderingen af omfanget af opgaverne herunder forberedelsen mv. inddrages blandt andet lærerens forudsætninger, erfaring med faget, uddannelse og efteruddannelse i faget, elevsammensætningen, særlige inklusionsopgaver, klassestørrelse, stort fagligt spænd, to-lærerordninger, teamsamarbejde, samarbejde med andre fagprofessionelle, samarbejde med forældre, mv.

2)

Ved udarbejdelsen af opgaveoversigten er det ledelsens ansvar, at der tages højde for de samarbejdsopgaver, læreren løser i skoleåret udover det samarbejde, der finder sted i relation til undervisningen og den understøttende undervisning, fx samarbejdet med

forældre, PPR, andre personalegrupper og det omgivende lokalsamfund. jf. folkeskolelovens §§ 3, 12, 13, 16, 16a, og 18. Der skal planlægges, så det er muligt, at dette samarbejde kan finde sted.

3)

I drøftelserne af opgaveoversigten, Underbilag 2.1 § 5 stk. 1 og stk. 2, indgår en drøftelse af det forventede tidsforbrug til forberedelsen og de øvrige opgaver. Opgaveoversigterne skal være udtryk for retfærdighed og udarbejdet ud fra forståelige, gennemskuelige og saglige kriterier.

Arbejdstidens tilrettelæggelse.

4)

Planlægningen skal sikre, at der er fastlagt, sammenhængende og effektiv tid til forberedelse. Der skal være individuel og /eller fælles forberedelse til rådighed, så det er muligt at følge op på undervisningen i forhold til planlægningen af de kommende lektioner i faget.

5)

Der planlægges med større sammenhængende blokke til den langsigtede planlægning og evaluering af undervisningen.

6)

Den fastlagte forberedelsestid kan som udgangspunkt ikke anvendes til andre formål. Er dette nødvendigt, skal ledelsen forholde sig til, hvordan læreren får mulighed for at forberede undervisningen.

7)

Ved planlægningen af arbejdstiden skal det sikres, at lærerne får reelle muligheder for at mødes om planlægning, tilrettelæggelse, forberedelse og efterbehandling af undervisningen, såvel i fag som i tværfaglige sammenhænge samt om sammenhængen mellem den faglige undervisning og den understøttende undervisning.

8)

Med henblik på at skabe smidighed og fleksibilitet i det daglige arbejde er der enighed om, at det er hensigtsmæssigt, at de lokale parter vurderer muligheden for at indgå flextid-aftaler. Flexetid er den del af arbejdstiden, hvor den tidsmæssige placering af arbejdet kan fastlægges af den enkelte lærer inden for de aftalte rammer.

9)

Med henblik på at skabe smidighed og fleksibilitet i det daglige arbejde er der enighed om, at det er hensigtsmæssigt, at de lokale parter vurderer muligheden for at indgå aftaler om at afsætte en pulje af tid til særlige opgaver. Læreren kan inden for den aftalte ramme beslutte hvor og hvornår opgaverne mest hensigtsmæssigt løses. Puljen er lederstyret og lærerne kan registrere tidsforbruget.

10)

For at sikre udmøntningen af Folketingets beslutning om kompetenceløft af lærere og børnehæveklasseledere er der enighed om, at det er hensigtsmæssigt, at de lokale parter vurderer muligheden for at indgå aftale om rammerne for deltagelse i kompetenceudvikling, jf. ”Pejlemærkerne for kompetenceudvikling i folkeskolen”.

11)

Der kan ske ændringer i arbejdsopgaverne. Ledelsen drøfter eventuelle justeringer af opgaver/prioriteringer med den enkelte lærer, samt eventuelle konsekvenser heraf,

herunder i forhold til behovet for forberedelse, så lærerne har mulighed for at løse opgaverne kvalificeret i overensstemmelse med folkeskoleloven.

12)

Med henblik på at sikre et godt arbejdsmiljø skal ledelsen tilstræbe, at arbejdsopgaverne kan fordeles jævnt hen over normperioden.

Arbejdstidens opgørelse

13)

For at skabe overblik og skabe større sikkerhed for opgørelsen af arbejdstiden skal ledelsen løbende være opmærksom på lærernes præsterede tid. Det kan ske ved, at læreren/børnehaveklasselederen ved udgangen af en måned har mulighed for at få en opgørelse af den præsterede tid.

14)

På baggrund af den præsterede arbejdstid drøfter skoleledelsen eventuelle justeringer af opgaver/prioriteringer med den enkelte lærer. Udgangspunktet er, at læreren har mulighed for at løse opgaverne kvalificeret, og ledelsen skal have særligt fokus på, at læreren har mulighed for at leve op til folkeskolelovens bestemmelser, jf. pkt. 1 og 2.

15)

Ulempegodtgørelsen, weekendgodtgørelse, der udbetales, tillæg for delt tjeneste og tillæg ved deltagelse i lejrskole udbetales efter afvikling ved førstkommende lønudbetaling efter registrering.

Opfølgning og evaluering

Med udgangspunkt i målet om at skabe størst mulig kvalitet i undervisningen, understøtte et godt arbejdsmiljø og styrke den sociale kapital, gennemfører parterne en fælles opfølgning og evaluering af effekten af den centrale og lokale indsats jf. ovenstående.

Dette gennemføres første gang i skoleåret 2015/16 og skal give en vurdering af hvorledes de beskrevne initiativer styrker målet, så lærernes og ledernes muligheder for at løse opgaverne kvalificeres. På baggrund af opfølgningen vurderer de centrale parter løbende behovet for at følge op med andre initiativer herunder aftalebaserede løsninger.

Kommunen redegør for overvejelserne vedrørende ressourceallokering og prioritering for folkeskoleområdet. På grundlag af dette følger de lokale parter udviklingen på skolerne med henblik på at kunne understøtte processen gennem vidensdeling og initiativer på kommunalt niveau.

Tillidsrepræsentanten og skolelederen drøfter tilsvarende initiativernes implementering på skolen og effekten i forhold til de formulerede målsætninger. Tillidsrepræsentanten skal i den forbindelse sikres den nødvendige ramme til at kunne udføre opgaven, der også indbefatter løbende dialog med lærerne og med den lokale lærerkreds.

De centrale parter følger på samme måde op på initiativernes effekt og understøtter det lokale arbejde, bl.a. på baggrund af de kommunale parters vurdering af effekten i kommunerne. De centrale parter vil endvidere vurdere behovet for at gennemføre fælles kvantitative undersøgelser.

Parterne konkretiserer i fællesskab opfølgningen og evalueringens nærmere indhold i løbet af foråret 2015.

Opgavepapir for børnehaveklasseledere

1. *Undervisning*

Børnehaveklasselederen kan varetage følgende undervisning:

1. Undervisning i børnehaveklasse og 1-3. klasse.
2. Understøttende undervisningsopgaver
3. Specialundervisning, jf. folkeskolelovens §§ 3 og 4.
4. Særlig støtte til tosprogede elever, jf. § 6 i Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 690 af 20. juni 2014 om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog med senere ændring.
5. Undervisning af børnehaveklasselever i dansk som andet sprog, jf. folkeskolelovens § 5, stk. 6.
6. Støtte til fremme af sproglig udvikling for tosprogede børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen, jf. lovbekendtgørelse nr. 30 af 22. januar 2015 om dag-, fritids-, og klubtilbud m.v. til børn og unge § 11 (dagtilbudsloven).
7. Vikartimer i 1.-3. klasse som enkeltstående tilfældige vikartimer eller vikartimer for perioder i sammenhæng (dog ikke for resten af skoleåret).
8. Arbejde som børnehaveklasseassistent. Dvs. en medarbejder, der er ansat til at bistå en børnehaveklasseleder med varetagelsen af undervisningen i børnehaveklassen.

Bemærkning

Der ansættes en børnehaveklasseleder pr. børnehaveklasse. I de tilfælde, hvor en børnehaveklasseleder ikke kan varetage alle undervisningstimerne i børnehaveklassen på grund af

- deltidsbeskæftigelse
- nedsat arbejdstid ved fyldt 60 år, jf. Arbejdstidsregler for undervisningsområdet i kommunerne
- omfanget af undervisningen i børnehaveklassen
- varetagelse af undervisning i dansk som andetsprog for tosprogede elever
- varetagelse af støtte til fremme af sproglig udvikling for tosprogede børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen,

kan der ansættes én yderligere børnehaveklasseleder til at varetage de resterende undervisningstimer, således at de tilsammen kan dække alle undervisningstimer i børnehaveklassen. Grundlaget for at ansætte flere børnehaveklasseledere, end der er børnehaveklasser, er alene undervisning efter punkt 1-7.

Såfremt der for et enkelt skoleår er en overtallig børnehaveklasseleder kan denne dog – i denne periode – være beskæftiget fuldt ud som børnehaveklasseassistent.

2. *Varetage opgaver, som i henhold til lov om folkeskolen kan varetages af pædagoguddannede.*

3. *Arbejde i skolefritidsordningen*

Børnehaveklasselederen varetager arbejde i skolefritidsordninger (i Københavns Kommune: også skoleinstitutioner) inden for hele skolefritidsordningens/-institutionens åbningstid. Ved arbejde i skolefritidsordninger (skoleinstitutioner) følges samme retningslinjer vedrørende arbejdets tilrettelæggelse, som er gældende for skolepædagoger.

Det forudsættes dog, at arbejdstiden placeres i tilknytning til børnehaveklasselederens øvrige arbejde på skolen. Pauser i forbindelse med skift fra arbejde i en børnehaveklasse til arbejde i en skolefritidsordning medregnes i den pågældendes arbejdstid.

Hele dage i skolefritidsordningen/-institutionen placeres i tilknytning til en skoledag. Arbejdsdage i forbindelse med arbejde i skolefritidsordning på skolefridage skal medregnes med mindst 7,4 timer, medmindre andet er aftalt med den enkelte børnehaveklasseleder.

Der knytter sig en del øvrige opgaver til arbejdet i skolefritidsordningen. Eksempelvis:

- deltagelse i møder og arrangementer for børn og/eller forældre i skolefritidsordningen/-institutionen
- deltagelse i personalemøder og lignende i skolefritidsordningen/-institutionen
- deltagelse i lejrskoler, hytteture, studieture, koloniophold mv. for børn i skolefritidsordningen/-institutionen, som dog er frivillig for børnehaveklasseledere
- oprydning, indkøb og lignende.

Skoleledelse i reformtider – mellemledere i nye strukturer, nye muligheder og udfordringer

Formål

Projektets formål er at undersøge, hvilke ledelsesmæssige muligheder og udfordringer, der tegner sig for mellemledere i folkeskolen, bl.a. i lyset af folkeskolereformen og eventuelle strukturændringer, der er gennemført på skoleområdet de senere år.

Baggrund

Rollen som skoleleder i folkeskolen (både for øverste leder og mellemledere) har gennemgået og gennemgår en gennemgribende udvikling de seneste år. Senest har folkeskolereformen og de nye arbejdstidsregler ændret på skoleledelsens ansvar, opgaver og beføjelser i forhold til tidligere og medført nye krav til ledelsen af folkeskolen.

Hovedparten af landets kommuner har de senere år gennemført ændringer i den lokale skolestruktur. Mange skoler er nedlagt, nogle for at genopstå som dele af en ny og større skole. Ledelsesstrukturen er i den forbindelse mange steder forandret. Der er blevet færre ledere i folkeskolen, og fordelingen er ændret, så der er forholdsvis flere mellemledere.

Mellemlederne kan fx være placeret på en hovedskole sammen med den øverste skoleleder, eller som leder ved en fysisk adskilt enhed af skolen. De nye strukturer giver nye rammer for mellemlederne og dermed potentielt nye muligheder for at realisere lederrollen samt nye udfordringer. Det er projektets formål at undersøge hvilke muligheder og udfordringer, mellemlederne oplever samt hvordan man arbejder lokalt med at realisere mulighederne og adressere udfordringerne.

Indhold

Parterne vil sammen undersøge, hvilke muligheder og udfordringer mellemlederne oplever indenfor de ledelsesstrukturer, der tegner sig lokalt på skolerne. Der er forskel på skoler og kommuner, og projektet skal analysere hvordan man arbejder med at realisere mulighederne og adressere udfordringerne.

I undersøgelsen vil der bl.a. være opmærksomhed om følgende:

- Folkeskolereformen
- Lokale skolestrukturændringer og nye ledelsesstrukturer
- Opgave- og ansvarsfordeling i de lokale ledelsesstrukturer
- Arbejde med kommunikation og indbyrdes sammenhængskraft på alle niveauer – i ledelsesteamet og i forhold til medarbejdere, brugere og den kommunale forvaltning
- Ledelsessparring og kompetenceudvikling

Projektet skal bl.a. rette fokus på mellemledernes roller og kompetencer i relation til

- Læringsledelse
- Ledelse af alle skolens personalegrupper
- Folkeskoleloven / elevsager
- Budget og økonomistyring
- Mål og rammer
- Kvalitet, målstyring og evaluering af undervisningen.

I den forbindelse skal det bl.a. belyses, om der er forskel på det ansvar, de enkelte mellemledere har, afhængigt af deres placering i organisationen. Problemstillingerne undersøges af LC-lederforum og KL i samarbejde med udvalgte kommuner. Parterne tager stilling til den endelige prioritering af temaerne ved den endelige udformning af projektbeskrivelsen.

Parterne tager stilling til formidling af resultaterne, således at andre kommuner kan få inspiration og støtte i det fortsatte arbejde med udvikling af skolestrukturer, organisering m.m. med fokus på muligheder og nytænkning.

Projekt om tillæg for tale- og høreundervisning, bistand til småbørn og undervisning i dansk som andetsprog.

Med henblik på at kunne vurdere mulighederne for omlægning af tillæggene i § 5, stk. 9 og stk. 11 i Overenskomst for lærere m.fl. i folkeskolen og ved specialundervisning for voksne, har parterne aftalt at foretage en kortlægning af tillægsgennemførelsen i henhold hertil.

Kortlægningen gennemføres på baggrund af data fra KRL, og kvalificeres i fornødent omfang yderligere ved indhentning af information/data lokalt.